Samenspraak

SEPTEMBER 2015

MAGAZINE VOOR RELATIES

Bestuursvoorzitter Tom Vandeginste:
"Specialisatie bevordert marktkennis, dat is wat cliënten willen."

Bezittingen in het buitenland?
Kies nu voor nationaal erfrecht

Flitsmeister mobiliteitsapp
"Europa in, liefst zo snel mogelijk"

Dirkzwager
advocaten & notarissen

Energiek van start

Inmiddels zijn de zomervakanties achter de rug. Nederland heeft in de afgelopen weken volop bijgetankt en nieuwe energie opgedaan. Bijgetankt, of liever opgeladen, om in duurzaamheidstermen te spreken. We moeten fossiele brandstoffen immers gaan vervangen door duurzame en hernieuwbare energie. Maar er moet nog heel wat water door de Rijn voor een klimaatneutraal Gelderland in 2050. Daarom tekenden ruim dertig partijen het Gelders Energie Akkoord, een pakket aan maatregelen om de provincie te verduurzamen. Een belangrijk streven en daar steekt Dirkzwager met veel plezier energie in, met name onze vakgroep Energie (zie p 13.). In die vakgroep zitten ook notarissen die zich specialiseerden in energiebedrijven en netwerkregistraties. Zoals notaris Walter Jansen, die onlangs afscheid nam en bij zijn vertrek Anouk Bisseling in het zonnetje heeft gezet. Dat werkt, want energiek en daadkrachtig zet zij nu de praktijk van collega Walter voort (p. 18).

Energie is een van onze eerste levensbehoeften. Toch zijn er duizenden huishoudens in ons land die hun energierekening niet kunnen betalen. Die laat je niet in de kou staan. Daarom juicht Dirkzwager het initiatief van de stichting Energiebank toe. Een soort voedselbank die deze groep mensen 'energie' geeft. Daarnaast krijgen zij adviezen om hun energieverbruik te verlagen (zie p. 7).
Particulieren én bedrijven, we kunnen allemaal een steentje bijdragen aan de verduurzaming. Door energie te besparen of bijvoorbeeld zonnepanelen te plaatsen. En heeft u nog ergens in het buitenland een plekje onder de zon? Daar vangt u nog meer licht. Overigens wil ik u dan ook even wijzen op het artikel over het erfrecht en bezittingen in het buitenland op pagina 8.

Samenwerken aan een duurzame provincie is een goede zaak. Het zou mooi zijn als alle Gelderse inspanningen overslaan op onze relaties. Dat geeft niet alleen het milieu een flinke boost, het geeft ook positieve energie om met opbouwende zaken bezig te zijn.
Dat zie ik ook bij mijn collega Tom Vandeginste, die mij begin september als bestuursvoorzitter van Dirkzwager is opgevolgd (p. 4). Ik ben ervan overtuigd dat de voorzittershamer bij hem in goede handen is. Hij bruist van de energie om aan de slag te gaan en zal samen met de andere bestuursleden de kwaliteit van onze dienstverlening ongetwijfeld verder uitbouwen. Tom, veel succes! Zo, en nu fluitend aan het werk.

Karen Verkerk
Dirkzwager advocaten & notarissen N.V.

Colofon

Velperpoort
Velperweg 1
6824 BZ ARNHEM
Tel. 088 24 24 100

Stella Maris
Van Schaeck Mathonsingel 4
6512 AN NIJMEGEN
Tel. 088 24 24 100

info@dirkzwager.nl
www.dirkzwager.nl

Samenspraak is een uitgave van Dirkzwager advocaten & notarissen

Contactpersoon Dirkzwager:
Pieter Sonneveld, afdeling Marketing,
tel. 026 353 84 31

Concept & productie: Caplan

Drukwerk: Coers & Roest

Inhoud

Actueel 4
Nieuwe bestuursvoorzitter Tom Vandeginste:
"Cliënten verwachten van ons verdergaande specialisatie"

In Casu 7
Kort nieuws

Waarvan Akte 8
Nationaal erfrecht voor bezittingen in buitenland

Junior versus Senior 10
Floris Pels Rijcken en Bart van Meer

Dossier 13
Samenwerken aan een energieneutraal
Gelderland in 2050

Toewijding 16
Arno Stoffelsma, Juridisch medewerker IE/IT én 1e klarinettist
bij Het Gelders Orkest

Gedachtegoed 18
Anouk Bisseling zwaait collega notaris Walter Jansen uit

Dirkzwager Nieuws 21
Kenniscollectie Arnhem: toegang tot nog meer kennisbronnen

Business Case 24
Mobiliteitsapp Flitsmeister in korte tijd begrip bij automobilist

In Casu 27
Kort nieuws

Van onze partner internationale partner in Estland 28
Tiina Pukk van Lextal

Partner in MVO 30
Posttheater runt cabaretpodium als een culturele onderneming

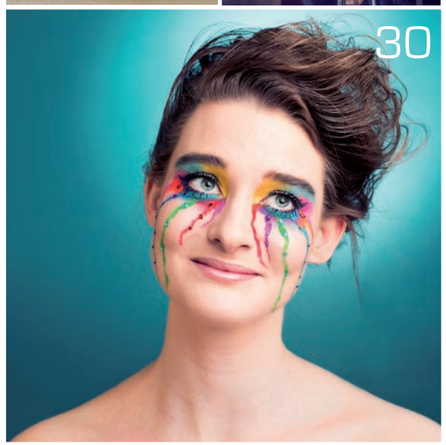

"Een **groeiend aantal** cliënten benadert ons voor internationale bijstand. Daarom gaan we gestaag verder met **specialisatie,** op alle rechtsgebieden. Bij grote projecten zijn in het hele adviseringtraject van meet af aan **gespecialiseerde advocaten én notarissen** betrokken."

Nieuwe bestuursvoorzitter Tom Vandeginste

"Cliënten verwachten van ons verdergaande specialisatie"

Sinds begin september heeft Dirkzwager een nieuwe bestuursvoorzitter. Tom Vandeginste, vennoot-advocaat en hoofd van de sectie Arbeidsrecht, is verkozen tot de man die samen met de andere bestuursleden het kantoor leiding gaat geven. "Het bestuur is het hart van de organisatie, daar komt het eigenlijke beleid tot stand. Daar heb ik altijd al graag over willen meedenken."

Voor notaris Karen Verkerk zit het erop. Na twee bestuursperiodes geeft zij nu de voorzittershamer door aan collega Tom Vandeginste. Het bestuur van Dirkzwager bestaat voortaan uit drie personen: voorzitter Tom Vandeginste, bestuurder-directeur Marcel Hielkema en advocaat-vennoot Frank Delissen. Vandeginste is dan wel een nieuw gezicht in het bestuur, maar zeker niet binnen Dirkzwager. Daar draait hij al heel wat jaren mee en doorliep hij alle fasen. Zijn eerste kennismaking met het kantoor was in zijn studietijd als student-stagiaire. In 1994 begon hij er als advocaat, om vervolgens in 2005 vennoot te worden. Vandeginste staat aan het hoofd van de sectie Arbeidsrecht in Arnhem. Als advocaat arbeidsrecht en medezeggenschapsrecht is hij met name actief voor grote werkgevers in de zorg en de non-profitsector. Ook adviseert hij bij omvangrijke reorganisaties, (bedrijfs)overnames en herstructureringen.

Positieve bijdrage

Een bestuursvoorzitter van 'eigen kweek' dus, die daarmee illustreert hoe je binnen Dirkzwager doorgroeit van jong talent tot ervaren vennoot. Bij zijn laatste stap slaat hij zelfs een treetje over: nieuw in het bestuur én direct benoemd tot voorzitter.

Wat zijn de drijfveren om voor het voorzitterschap te gaan?
"Ik heb mij altijd heel betrokken gevoeld bij kantoor en het beleid. Dat was mede een reden om vennoot te worden. Als vennoot zie je steeds beter hoe de besluitvorming verloopt en merk je dat het bestuur in hoge mate de koers van het kantoor bepaalt. Daarover wil ik graag meedenken en daar met mijn ideeën een positieve bijdrage aan leveren. Vanuit mijn arbeidsrechtelijke praktijk heb ik veel ervaring met het adviseren van cliënten over strategische keuzes in managementaangelegenheden.
De afgelopen jaren was ik lid van de vennotencommissie, die regelmatig overlegt met het bestuur. In die commissie leer je het kantoor heel goed kennen en weet je wat er speelt. Die ervaring heeft mij gesterkt in de wens om bestuurslid te worden. Uiteindelijk is het ook een verrijking voor mezelf: management en leidinggeven hebben altijd al mijn belangstelling. Ik voel mij bevoorrecht dat ik van mijn medevennoten het vertrouwen krijg om bestuurder en voorzitter te worden."

Hoger niveau

De voorzitter is trots op wat Dirkzwager tot op heden heeft bereikt. "We zijn niet alleen de crisisjaren goed doorgekomen, maar hebben ook groei bewerkstelligd en het kantoor verder ontwikkeld. Dat is te danken aan de mensen die hier werken. Dirkzwager staat heel goed gepositioneerd. Het is nu mijn grootste verantwoordelijkheid om daar heel zorgvuldig mee om te gaan en die goede positie te versterken."
De kersverse voorzitter moet nog even geduld oefenen voordat hij zelf de koers kan gaan bepalen. De huidige beleidsplannen omvatten nog de periode tot eind 2016. Pas volgend jaar buigt het bestuur zich over de nieuwe strategie. "De blauwdruk die er ligt is succesvol gebleken. In het volgende beleidsplan zullen we daarop voortbouwen. Dirkzwager kan zich zeker meten met de landelijke concurrentie. Maar we staan wel op een kruispunt: blijven we op het niveau waar we zitten? Dat lijkt veilig; je kent het spel dat daar gespeeld wordt. Of zetten we opnieuw een stap vooruit naar een hoger en gespecialiseerder niveau? Dirkzwager is zeker geëquipeerd om die stap te zetten; we hebben de kwaliteit, de juristen en de ondersteuning in huis. En vooral: mensen die de wil hebben die stap te zetten, met de vennoten voorop."
Dat alles zal de cultuur binnen Dirkzwager niet veranderen. De ontwikkeling is immers al in gang gezet.

“Dirkzwager **kan zich meten** met de landelijke concurrentie. Maar blijven we op het **niveau** waar we zitten? Dat lijkt veilig; je kent het spel dat daar gespeeld wordt. Of zetten we opnieuw **een stap vooruit** naar een hoger en **gespecialiseerder niveau?**”

Steeds meer secties werken voor grote nationale en internationale cliënten aan strategische vraagstukken. Vandeginste: “Voor dergelijke grote projecten verwacht de cliënt ook van ons dat wij steeds verder specialiseren. Dat versterkt de wens onder onze juristen om zich verder te ontplooien, zodat zij op een nog hoger niveau kunnen acteren. Het is een meerwaarde voor onze dienstverlening, die twee kanten uitwerkt. Cliënten krijgen nog betere kwaliteit, tegen betaalbare tarieven. Voor onze juristen levert dat mooi werk op en contacten met interessante personen. Als mensen bereid zijn daarvoor uit hun comfortzone te treden, dan is het de taak van het bestuur om die ambities te faciliteren.”

Internationaal

Die stap voorwaarts bevordert ook de marktkennis, aldus vertelt de voorzitter: “Je begeeft je op een hoger niveau tussen internationale toppers. Daardoor weet je steeds beter wat daar speelt en wat de cliënten bezighoudt. De juristen vergroten dus gaandeweg hun specialistische kennis van de branche en dat sluit weer naadloos aan bij de wensen van de cliënt. Die klopt bij ons aan voor een specialist of een team van specialisten passend bij zijn zaak of project. Dan moeten wij er ook voor zorgen dat wij de juiste specialisten kunnen leveren. En een groeiend aantal cliënten benadert ons voor internationale bijstand, dat vraagt weer om andere kwaliteiten. Daarom gaan we intern gestaag verder met specialisatie, op alle rechtsgebieden. En daarom ook vindt er volledige integratie van notarissen en advocaten binnen de secties plaats. Bij grote projecten zijn in het hele adviseringtraject van meet af aan gespecialiseerde advocaten èn notarissen betrokken.

Optimist

Het voorzitterschap gaat ongetwijfeld veel tijd van hem vragen. Wat betekent dat voor zijn praktijk? “Mijn cliënten liggen me na aan het hart en ik wil er op de voorgrond nog voor hen zijn. Dan moet ik wel zorgen dat ik achter de schermen alles goed georganiseerd heb. Dirkzwager heeft een sterk team van zeventien arbeidsrechtadvocaten, dus dat moet lukken.”
Voorganger Karen Verkerk zei ooit in Samenspraak dat een voorzitter optimistisch moet zijn èn een doorzetter. Hoe ziet hij dat? “Als voorzitter moet je beschikken over een paar - op het oog tegenstrijdige - eigenschappen. Je moet dienend zijn voor de organisatie: ambities faciliteren. Tegelijkertijd moet je ook sturend zijn: de richting bepalen. Daarnaast moet je inderdaad vasthoudend zijn en de koers blijven varen die je binnen het bestuur hebt afgesproken. Karen heeft gelijk: dat vraagt om een combinatie van doorzettingsvermogen en optimisme. Ik denk dat ik die eigenschappen wel in me verenig.”

Tot slot, wat is de personal touch van de nieuwe bestuursvoorzitter?
“Ik ben een ander type dan Karen; ik zal het op mijn manier doen. Maar het gaat niet om mij. Het gaat erom dat ik aanvoel wat er voor de organisatie nodig is. Ik zet mezelf niet op de voorgrond, maar ik ben wel iemand die weet wat hij wil, waar we naartoe gaan en hoe we dat voor elkaar gaan krijgen.”
Hoe hij het ook aanpakt, Tom Vandeginste gaat een drukke periode tegemoet. ■

Bestuurslid TELFA

Notaris Ondernemingsrecht Karen Verkerk is benoemd tot bestuurslid van TELFA (Trans European Law Firms Alliance), een Europees samenwerkingsverband van middelgrote, hoog gekwalificeerde advocaten- en notariskantoren. Verkerk was al ruim vijftien jaar betrokken bij TELFA. Via TELFA biedt Dirkzwager haar cliënten een efficiënt en betrouwbaar netwerk in het buitenland en daarbuiten. De organisatie werkt nauw samen met USLAW, een vergelijkbaar netwerk in de VS.
Karen Verkerk over haar nieuwe bestuursfunctie: “Omdat Nederlandse bedrijven internationaal zeer actief zijn, is Dirkzwager een relatief grote speler binnen TELFA en wordt onze stem zeker gehoord. Omgekeerd kunnen wij weer veel leren van collega’s van andere kantoren. Mijn voorganger, collega Frans Knüppe, was jarenlang voorzitter van TELFA. Voor mijn specialisme (herstructureringen, fusies en overnames voor met name grote ondernemingen) is internationale kennis vereist. Als bestuurslid kan ik aangeven wat onze cliënten belangrijk vinden in een internationaal netwerk en waarop naar onze mening de nadruk moet worden gelegd. Voor mij persoonlijk is het internationaal zakendoen een verrijking van mijn praktijk en van mijn kennis.” (www.telfa.be)

Deskundig en integer

“Voor beide vestigingen en het kantoor als geheel blijkt dat Dirkzwager een sterk kwaliteits-en integriteitsbesef heeft. Bovendien is Dirkzwager vooruitstrevend met kennisdeling door middel van publicaties, persberichten, blogs en een kennisboek app. Ook is er voor kandidaat-notarissen veel ruimte om zich te ontwikkelen.” Aldus een citaat uit het rapport van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB). In haar driejaarlijkse intercollegiale toetsing concludeert de KNB dat Dirkzwager streeft naar voor de cliënt zo goed mogelijke adviezen en aktes. Het kantoor hecht veel waarde aan een positieve beoordeling van de KNB. Dit is een extra bevestiging van de deskundigheid en integriteit van Dirkzwager en in het bijzonder van de juristen en alle medewerkers. Een resultaat om trots op te zijn.

Energie geven en energie krijgen

Energie is een van de eerste levensbehoeften. Desondanks zijn er in Nederland circa 350.000 huishoudens die te weinig geld hebben om hun energierekening te betalen. Aanleiding voor Alliander om de Energiebank, een onafhankelijke stichting, in het leven te roepen. De Energiebank is een soort voedselbank, maar dan met donaties voor energie. Dankzij tijdelijke ondersteuning kunnen huishoudens meer geld overhouden om uit de financiële problemen te komen. Daarnaast kunnen zij energiebesparende producten en energiecoaching ontvangen om hun energierekening op de lange termijn structureel te verlagen. De Energiebank start per 1 oktober in de regio Arnhem met een pilotproject van twintig huishoudens die gedurende een half jaar gemiddeld € 60,- korting per maand op hun energierekening ontvangen. Dirkzwager ondersteunt dit prachtige initiatief van Alliander. Het kantoor is de eerste donateur en geeft advies bij alle juridische zaken die zich voordoen bij het doneren van energie. Wilt u ook doneren aan de Energiebank? Zie voor meer informatie: www.energie-bank.nl

Tweede huis of andere bezittingen in het buitenland?

Regel uw nalatenschap met **nationaal erfrecht**

Heeft u een gîte in de Provence of een casa aan de Costa Blanca? Of woont u net over de grens in Duitsland of zelfs verder weg? Dan biedt de Europese Erfrechtverordening nieuwe mogelijkheden voor uw nalatenschap. Sinds 17 augustus kunnen Europese burgers met bezittingen over de grens, ervoor kiezen het erfrecht van hun eigen nationaliteit te laten gelden.

Als Nederlander met een tweede huis in bijvoorbeeld de Provence, kon je voorheen in eigen land nog zo'n mooi testament hebben opgesteld; in Frankrijk was het niet rechtsgeldig. Of andersom: je liet voor het huis een testament opstellen in Frankrijk, maar dat was in Nederland weer niet rechtsgeldig. In Nederland geldt immers het eenheidsprincipe: het hele vermogen valt onder het Nederlands erfrecht. Met veel kunst- en vliegwerk werd er dan naar oplossingen gezocht, maar het bleef lapwerk.
Ook konden buitenlandse rechters bij aanvechting van een testament, zomaar de wilsbeschikking van een overledene doorkruisen. Met alle gevolgen van dien: onrust en verwarring bij de nabestaanden.
De Europese Erfrechtverordening maakt aan dit alles een einde. De EU-lidstaten hebben een nieuwe erfrechtverordening opgesteld, die tot doel heeft de vererving en afwikkeling van grensoverschrijdende nalatenschappen te vereenvoudigen en te versnellen. Althans in de deelnemende lidstaten, want niet alle EU-landen doen mee. Het Verenigd Koninkrijk, Denemarken en Ierland houden vast aan de oude situatie.

Actieve keuze

Wat houdt de verandering in? Europese burgers in de deelnemende lidstaten kunnen er voortaan voor kiezen het erfrecht van hun eigen nationaliteit te laten gelden. Kiezen, want het gaat hier om een actieve rechtskeuze die u bij leven te kennen geeft aan uw notaris. Als u voor uw tweede huis in Frankrijk of voor al uw bezittingen in Duitsland het Nederlandse erfrecht wilt laten gelden, dient u dit in uw testament vast te leggen. Voordeel is dat u zeker weet dat uw testament in het buitenland wordt gerespecteerd. Bovendien kunnen uw erfgenamen de hele nalatenschap bij een Nederlandse notaris afwikkelen. Wel zo praktisch, want al die juridische termen zijn in een vreemde taal niet bepaald toegankelijk.

Geen keuze?

Stel dat iemand overlijdt zonder dat deze rechtskeuze vooraf bij de notaris is vastgelegd? Dan is voor het erfrecht bepalend in welk land de overledene op het moment van overlijden zijn of haar 'gewone verblijfplaats' had. Gaat het om een Frans zomerhuisje waar u slechts een paar maanden per jaar vertoeft, dan is uw gewone verblijfplaats in Nederland en geldt het Nederlands erfrecht. Woont en werkt u Duitsland en speelt uw sociale leven zich daar af? Dan is het Duitse erfrecht van kracht.
Wonen, werk, sociale leven; het telt allemaal mee om de 'gewone verblijfplaats' te bepalen. Maar ook: waar is het vermogen ondergebracht? Of: Waar ging iemand naar de dokter? De criteria zijn niet heel hard. Bij twijfel zal de notaris bepalen met welk land de overledene de meeste banden had.

Expats
Waar je ook in de EU gaat wonen, je kunt voortaan het erfrecht van je eigen land meenemen (behalve in het Verenigd Koninkrijk, Denemarken en Ierland). Nederlanders in het buitenland regelen daarvoor hun zaken bij een Nederlandse notaris. Expats in Nederland kunnen daarvoor bij een notaris in eigen land aankloppen. De notaris van het eigen land is immers op de hoogte van alle ins en outs van het nationale erfrecht.

Bewust geen keuze

Soms kan het dat iemand bewust geen rechtskeuze maakt. Stel dat u graag het erfrecht wil toepassen van het land waarin u verblijft. Dat kunt u niet testamentair vastleggen, want je kunt alleen kiezen voor het erfrecht van de eigen nationaliteit. Ook al woont en werkt u als expat al ruim tien jaar Nederland en gaan uw kinderen hier naar school, dan kunt u nog niet voor het Nederlandse erfrecht kiezen. Als het Nederlands erfrecht gunstiger is, kan geen keuze maken een optie zijn. Overweeg dan wel alle voors en tegens of bespreek dit met de notaris. Want bij overlijden geldt dan het nationale recht van het land waarin u verblijft. Dat kan sterk afwijken van het erfrecht van uw eigen nationaliteit (zie kader).

Fiscus

De komst van de Europese Erfrechtverordening betekent niet dat er nu ook sprake is van een uniform Europees Fiscaal Erfrecht. Daarvoor bestaan er nog te veel nationale verschillen. Het kan nog altijd dat uw bezittingen zowel in het land van ligging (waar de goederen zich bevinden) als in Nederland worden belast. Dubbele belasting komt voor, maar verdragen tussen de diverse landen en het besluit ter voorkoming van dubbele belastingheffing bieden dan uitkomst. Maar dat is weer een ander verhaal. Terug naar het erfrecht.

Bij wie?

Wilt u zeker zijn dat het Nederlandse erfrecht van kracht is op uw nalatenschap? Leg dan de rechtskeuze voor Nederlands erfrecht vast in een testament bij de notaris. Die zal te zijner tijd voor uw erfgenamen ook een Europese erfrechtverklaring kunnen opstellen. Dit is een uitgebreid formulier dat uw erfgenamen bijvoorbeeld nodig hebben voor registratie in het buitenlandse kadaster. Heeft u al een testament in het buitenland laten opstellen? Met de komst van de Europese Erfrechtverordening is het wellicht beter om dit testament te herroepen. U kunt het bestaande testament laten controleren en desgewenst een nieuw Nederlands testament laten opstellen. Dan bent u in ieder geval zeker dat u een rechtsgeldig document heeft.

De (kandidaat-)notarissen Familierecht van Dirkzwager adviseren u graag persoonlijk over het erfrecht voor uw buitenlandse bezittingen. ■

Als u voor uw **tweede huis in Frankrijk** of voor al uw bezittingen in Duitsland het Nederlandse **erfrecht** wilt laten gelden, dient u dit in uw **testament vast te leggen.** Voordeel is dat u zeker weet dat uw testament in het buitenland wordt gerespecteerd.

Waarom kiezen?
Stel u woont in België, woont samen en heeft uitwonende kinderen. U wenst dat na uw overlijden uw partner de volledige eigendom van uw vermogen krijgt. Maar u heeft geen rechtskeuze voor het Nederlandse erfrecht gemaakt. Dan gaat het Belgische erfrecht in werking. Als de kinderen toch hun deel direct opeisen en naar de Belgische rechter stappen, zal deze hen gelijk geven. Met een keuze voor Nederlands erfrecht komt u niet voor dit soort verrassingen te staan. Kijk voor meer informatie over nationaal erfrecht op www.dirkzwagerparticulier.nl

Bart van Meer en Floris Pels Rijcken

Een senior-advocaat neemt een beginnende advocaat-stagiaire voor drie jaar onder zijn hoede. Deze jonge mensen vormen de nieuwe generatie Dirkzwager-juristen. Hoe kijkt de gezel naar zijn (vroegere) meester, en andersom?

Floris over Bart

“Je moet wel eigenwijs zijn, anders blaast hij je omver”

Je eerste indruk?

Een joviale man en een corporale druktemaker. Soms nadrukkelijk aanwezig, maar vooral heel aardig en attent. Hij heeft een enorme passie voor zijn werk, is goed in wat hij doet en hij leeft volgens mij om te werken. Ik kende hem uit verhalen van mijn vader die met hem bevriend is. Dus ik had al een beetje een beeld van hem.

Waaraan herken je de meester?

Bart kan de dingen heel overtuigend brengen, dat is een pluspunt in de rechtbank. En hij is nogal direct. Dat vind ik juist wel prettig. Hij heeft een brede vastgoedpraktijk in met name de rechtsgebieden projectontwikkeling, koop/verkoop en bodemverontreiniging. Hij beheerst het allemaal. En vooral: het is een enorm goede netwerker.

Collega of meester?

Als ik ergens anders over denk, ben ik mondig genoeg om te zeggen: ‘Dat ben ik niet met je eens Bart.’ Hij vraagt ook regelmatig mijn mening: ‘Hé Pels, wat denk jij hiervan?’ Ja, hij noemt me altijd Pels. Dat doet inmiddels iedereen hier op kantoor.
De sfeer is goed, ik kan hem gerust in de maling nemen. Dat waardeert hij wel. Ooit stuurde ik hem op 1 april een brief, zogenaamd van de rechtbank, met het verzoek voortaan op vonnissen te reageren met een stempel: duimpje omhoog of duimpje omlaag. Ik deed die twee stempels erbij. Hij tuinde er volledig in en had zijn secretaresse Tilly al bijna een reactie met stempel laten versturen. Gelukkig zat zij in het complot.

Bart als opleider?

We nemen grote procestukken uitgebreid door; daar neemt hij ondanks alle drukte de tijd voor. Hij geeft me absoluut de ruimte voor mijn eigen inbreng. Hij zegt altijd dat ik enorm eigenwijs ben. Dat beschouw ik als een positieve eigenschap. Ik laat me niet snel iets opleggen. Dat moet ook wel als je voor Bart werkt, die blaast je anders zo omver. Bart houdt graag de controle en wil zijn eigen stijl doorvoeren in processtukken. Dan krijg je zinnen als: Zoudt u, met dt! Hij is soms wel een dinosaurus wat dat betreft.

Waarin is hij je voorbeeld?

Het gemak waarmee hij netwerkt. Ik moet daar nog in groeien. Decisionmakers zijn over het algemeen veel ouder dan ik. Maar als ik nu een netwerk opbouw, zijn mijn leeftijdgenoten over 5 à 10 jaar de beslissers. Ik zit inmiddels bij de Ronde Tafel (59) Arnhem.

Waaraan neem je géén voorbeeld?

Zijn vrijetijdskledingstijl. Hij komt rustig naar een werkbarbecue in korte broek en hawaïhemd met een jasje erover. Nee, dat zal ik niet snel doen. Hij heeft een hele collectie hawaïshirts.

Wat zal je van deze periode altijd bijblijven?

Bart is nooit ziek, maar vlak voor een zitting kreeg hij voedselvergiftiging. We hadden tot ’s avonds laat samen de zaak voorbereid. Dus Bart stuurde mij er de volgende ochtend alleen naartoe. Het was een kort geding, dus het enige moment waarop je je woordje kunt doen. Dezelfde dag volgde de mondelinge uitspraak en ik kreeg alles toegewezen. Een beter resultaat had ik me niet kunnen wensen.

Floris over 10 jaar?

Moeilijke vraag, want het loopt nooit zoals je denkt dat het loopt. Ik zal dan zeker nog voor een groot kantoor werken en daar een verantwoordelijke functie vervullen. En ik wil me op acquisitie en netwerken richten. Het is belangrijk om werk voor de toekomst te genereren. Maar eerst moet ik mezelf hier maar eens verder ontplooien.

Wat heeft je achteraf verrast?

Bart heeft dan wel een grote mond en overal een vinger in de pap, maar volgens mij heeft hij thuis niet veel te zeggen... ■

Junior:
Eigenlijk zou zijn carrière als vastgoedadvocaat zich in Utrecht gaan afspelen. Maar Floris Pels Rijcken werkte nog geen half jaar als stagiaire voor Bart van Meer, toen deze besloot zijn oude kantoor in te wisselen voor Dirkzwager. Floris kon mee naar Arnhem. Hij kende de regio en viel voor de directe aanpak van zijn patroon, dus pakte hij de verhuisdozen weer in en stapte in 2012 bij zijn nieuwe werkgever binnen. “Het maakt mij niet zoveel uit waar ik dit vak uitoefen, als de werksfeer maar goed is.” Inmiddels is Floris medewerker en vier jaar advocaat.

Bart over Floris

“Een brutale vlegel en absoluut geen dooie pier!”

Senior:

Bart van Meer is advocaat sinds 1984 en gespecialiseerd in onroerend goed met de nadruk op (grootschalige) projectontwikkeling, bodemverontreiniging, ruimtelijk ordeningsrecht en onroerendgoedtransacties. In april 2012 verhuisde hij met zijn hele vastgoedpraktijk vanuit zijn oude kantoor in Utrecht naar de vestiging van Dirkzwager in Arnhem. Bart is zeer actief in besturen van maatschappelijke en culturele instellingen. Daarnaast is hij voorzitter van Ondernemers Kontakt Arnhem.

Je eerste indruk?

Floris - voor mij heet hij Pels, net als zijn vader - is een verdomd aardige, leergierige kerel met een goed stel hersens. Wat direct opviel was het enorme hoge eigenwijsheidsgehalte. Het is mijn missie om dat eruit te krijgen, ha! Hij begon in Utrecht bij me als studentstagiaire. Toen hij na zijn afstuderen voor een stageplek aanklopte, wist ik precies wat hij kon. De beslissing was snel genomen. Dat heb ik niet meteen gezegd, nee, ik heb hem nog even laten zweten. Dat is goed voor ‘m!

Waaraan herken je het talent?

Het belangrijkste voor een advocaat is analytisch vermogen en dat is een van Pels’ karakteristieke eigenschappen. Hij is ook bijzonder flegmatiek, dus in staat om met alle soorten cliënten om te gaan, en op een vrije dag komt hij zonder morren terug. Dat verwacht ik ook van een ambitieuze jonge advocaat. Hij loopt ook altijd in jasje-dasje. Mooi, want casual friday bestaat niet voor mij. Verder is-ie verbaal heel sterk. Hij praat makkelijk en plein public en kan heel begrijpelijk pleiten. Hij heeft flux de bouche en zeker ook humor. Dat mag van mij best een beetje speels zijn. Je kon je opleider opgeven voor Patroon van het jaar. Toen heeft Pels een ironisch verhaal ingestuurd. Over mijn oude Jaguar die volgens hem altijd panne had en over mijn vermeende uitbundige levensstijl. Ik won niet, maar uit die brief is bij de prijsuitreiking wel geciteerd. Pels is een brutale vlegel, maar hij weet het wel te verpakken. Het is absoluut geen dooie pier!

Minpuntjes?

Hij heeft een redelijk ouderwets, wollig taalgebruik. Maar dat vindt hij ook van mij. Een ander idiote eigenschap: zijn autogekte. Mensen die over auto’s praten, dat is toch een beetje vreemd. Zo’n ding moet gewoon rijden. Ik rijd in een eend van dertig jaar oud. Pels in een Porsche, dat is toch geen auto! Dan heeft-ie ook nog van die dinky toys op zijn vensterbank staan...

Hoe haal je het beste uit iemand?

Jonge mensen nemen vaak genoegen met een bepaalde conclusie. Ik probeer altijd door te vragen: stel dat, wat als de rechter dit zegt, of als er dit gebeurt...? Je moet anticiperen op alle mogelijke situaties. Dat heeft ook met ervaring te maken. In mijn ogen kan het altijd punctueler en diepgaander. Die onderste laag er ook nog even bij pakken. Daarin zie ik bij Pels zeker een stijgende lijn.

Jouw stijl van opleiden?

De nadruk ligt op de juridische kwaliteit, op goede analyses. Ik geef de nodige vrijheid, maar ben wel op resultaat gefocust dus zit er redelijk bovenop. Naast kwaliteit hamer ik op de snelheid. Dat heeft Pels wel door. Pels is niet alleen stronteigenwijs, maar ook volhardend en daardoor krijg je wel goede discussies. Verder moet hij vooral zijn eigen stijl ontwikkelen, ook in het netwerken. Dat zal hij iets bescheidener aanpakken dan ik. Ik benadruk zeker het belang van netwerken, maar dat is iets wat jonge advocaten spelenderwijs leren.

Floris over 10 jaar?

Pels is een advocaat die het beste gedijt op een groot kantoor. Hij kan uitgroeien tot een echte specialist in het civiele vastgoed en heeft zeker mogelijkheden binnen Dirkzwager. Als de sfeer maar goed is, want het is een sociale vent die waarde hecht aan de contacten binnen kantoor.

Wat heeft je achteraf verrast?

Hij kan absoluut niet koken, nog geen ei! Dat is echt niet van deze tijd. Ik kook zelf heel graag. Mannen koken volgens mij zelfs beter dan vrouwen. Ha, ja, dat zeggen ze allemaal! Pels denkt er nogal ouderwets over: koken moet zijn vriendin maar doen. En, Pels heeft hier wel een grote mond, volgens mij heeft hij thuis beduidend minder te vertellen! ■

Gelders Energieakkoord

Samenwerken aan een klimaatneutraal **Gelderland** in 2050

In maart tekende een groot aantal partijen het Gelders Energieakkoord. Bedrijfsleven, overheden en andere instellingen zegden toe om zich gezamenlijk te gaan inspannen voor een klimaatneutraal Gelderland in 2050. ‘Samenwerking is hard nodig om de einddoelen te bereiken.’

“De komende vier jaar volgt er een investering van 2,3 miljard in Gelderland om de afspraken uit het Gelders Energieakkoord concreet te maken,” zegt Maarten Kole, advocaat ondernemingsrecht en specialist in energierecht. “Dat is nodig voor energiebesparing, opwekken van hernieuwbare energie zoals wind-, zonne- en bio-energie, schoner transport en om de kolencentrales te sluiten. Zo gaat GDF SUEZ de kolencentrale in Nijmegen verruilen voor een duurzaam energiepark. En de Arnhemse trolleybussen bijvoorbeeld gaan straks ook buiten de geleiders elektrisch rijden.

In 2020 moet 14 procent van de Nederlandse energie via hernieuwbare energie zijn opgewekt. Alle partijen zien in dat daarvoor nog veel moet gebeuren en dat samenwerking nodig is om dat einddoel te halen.”

Transitieperiode

Volgens Kole zitten we momenteel in een belangrijke overgangsfase van fossiele brandstoffen naar hernieuwbare energie. “Die energietransitie is misschien wel het belangrijkste thema van deze tijd. Er speelt momenteel ontzettend veel op dat gebied.” Advocaat Jasper Molenaar, gespecialiseerd in omgevings- en milieurecht, vult aan: “Energietransitie leeft maatschappelijk enorm. Kijk maar naar de klimaatzaak die Urgenda in juni dit jaar tegen de overheid won. De Nederlandse staat moet meer en effectievere klimaatacties ondernemen; dit is de eerste keer dat een rechter een staat verplicht om maatregelen te nemen tegen klimaatverandering. Een initiatief als het Gelders Energieakkoord geeft de bereidheid hiertoe aan. Het bedrijfsleven wil met elkaar aan een klimaatneutrale omgeving werken en de overheid stimuleert dat waar ze kan.”

Collectief streven

Molenaar en Kole maken deel uit van de Vakgroep Energie van Dirkzwager, waarin verschillende disciplines zijn verzameld om alle zaken op het gebied van duurzame energie juridisch te ondersteunen. Maarten Kole: “We zijn het enige kantoor in de regio dat een Vakgroep Energie in huis heeft, inclusief alle bijbehorende specialismen. Hierdoor kunnen we alle partijen helpen die zich de komende vier jaar inspannen om aan de afspraken van het Gelders Energieakkoord te voldoen. De vragen die de vakgroep krijgt, zijn vaak van dezelfde aard. Bij veel projecten zijn er lange terugverdientijden. Dus zijn er afspraken nodig die voor een zeer lange periode gelden. Contracten van dertig jaar zijn geen uitzondering. In zoveel jaar kan er van alles gebeuren. Schommelingen in de prijzen, leegstand, een faillissement van een van de betrokken partijen.

”**Energietransitie** is misschien wel het belangrijkste **thema** van deze tijd. Er speelt momenteel ontzettend veel op dat gebied.”

Het is daarom van groot belang van tevoren goede afspraken te maken over de gevolgen.” Jasper Molenaar: “Vanuit het omgevingsrecht spelen bestemmingsplannen een belangrijke rol. Je kunt daarin bijvoorbeeld niet afdwingen dat huizen met zonnepanelen worden gebouwd. Wel kun je huizen zodanig realiseren dat ze veel zon vangen. Dan val je terug op de welwillendheid van betrokkenen om afspraken te maken, maar het collectief streven is er in ieder geval. Vaak zijn er ideeën genoeg, maar zodra iemand het in zijn portemonnee voelt, daalt het enthousiasme. Daarom hoor je wel eens dat duurzaamheid alleen een trend is voor hen die het kunnen betalen.”

Subsidies

Kole beaamt dat duurzame projecten vaak tegen hobbels in de financiering aanlopen. “Toch wordt duurzaam langzaam gemeengoed en beter betaalbaar. SDE+ is bijvoorbeeld een subsidiemogelijkheid voor grote energieprojecten. Dit jaar was er een budget van 3,5 miljard euro beschikbaar om projecten te ondersteunen. In voorgaande jaren was dit voldoende, maar dit jaar was het begin juni al overtekend, zoveel inschrijvingen zijn er geclaimd. Minister Kamp heeft aangekondigd deze subsidiepot volgend jaar te vergroten, dat is een goede zaak. Een tweede subsidiemogelijkheid is de Postcoderoosregeling, waarbij afnemers binnen een bepaald postcodegebied belastingvoordeel krijgen bij de afname van duurzame energie. Van deze regeling wordt nog nauwelijks gebruik gemaakt. Momenteel is de vakgroep al wel heel ver met een partij die op basis van de Postcoderoosregeling op zeer grote schaal zonnepanelen wil plaatsen. Ook bieden we bijstand in de salderingsregeling, een kleinschalige stimuleringsregeling voor particulieren die bijvoorbeeld zonnepanelen willen plaatsen. Hierover krijgen we vooral vragen van woningcorporaties die voor hun huurders zonnepanelen willen plaatsen.”

Duurzame kennis delen

Dirkzwager draagt graag haar steentje bij aan een klimaatneutraal Gelderland. Kole: “Met ons nieuwe kantoorgebouw De Bordelaise hebben we nadrukkelijk voor duurzaamheid gekozen met duurzame materialen, warmtekoudeopslag en hoge energieprestatiekenmerken. Verder organiseren wij seminars, workshops en lezingen - binnenkort ook over het Gelders Energieakkoord - om onze kennis te delen. Onze vakgroep heeft ruime ervaring, bijvoorbeeld door de begeleiding van het warmtenetwerk in Nijmegen waar uiteindelijk 40.000 huishoudens op aangesloten worden. Dit project werd uitgevoerd door Alliander, de gemeente Nijmegen, Nuon, ARN en provincie Gelderland. Bij zulke projecten zijn grote belangen gediend en zeer veel partijen betrokken. Als er uiteindelijk een handtekening onder alle gemaakte afspraken kan worden gezet, is dat niet alleen maar een zakelijke overeenkomst. Je bent tenslotte op een verantwoorde manier met de toekomst bezig en daar krijgen wij ook persoonlijk energie van.” ■

.

Het Gelders Energieakkoord
Is een initiatief van de Gelderse Natuur- en Milieufederatie, Klimaatverbond Nederland en netwerkbedrijf Alliander. Het akkoord sluit aan op het landelijke SER Energieakkoord voor Duurzame Groei dat overheid, bedrijfsleven, vakbonden en milieuorganisaties tekenden voor een schone toekomst. In maart tekenden diverse partijen het Gelders Energieakkoord, waaronder provincie Gelderland, gemeenten, VNO-NCW, bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en huurdersverenigingen.

Kijk voor meer informatie hierover op
www.dirkzwagerondernemingsrecht.nl/category/energie

“Transitie heeft enorme impact”
Netwerkbedrijf Alliander is een van de initiatiefnemers van het Gelders Energieakkoord. Pieter van der Ploeg, bestuursmedewerker strategie: “Samen met Thijs de la Court (oud-wethouder van Lochem, partner van het Klimaatverbond en nauw betrokken bij het Nationaal Energieakkoord), Folkert Vingtes en Maarten Visschers (beiden van de Gelderse Natuur- en Milieufederatie) hebben we de landelijke plannen concreet naar regionaal niveau willen vertalen. De energietransitie heeft een enorme impact op de samenleving en zeker op het energienetwerk. Alliander wil ervoor zorgen dat de infrastructuur ook in de toekomst borg kan staan voor een betrouwbare, veilige en betaalbare energievoorziening. De duurzame energie van onder andere zon en wind moet verantwoord z’n weg vinden van producent naar consument. Wereldwijd is verduurzaming een belangrijk thema. Alliander heeft daarin een voorbeeldfunctie. We focussen ons daarom ook op duurzaamheid in materialen, vervoer en gebouwen. Ons nieuwe gebouw in Duiven is bijvoorbeeld een van de meest duurzame nieuwbouwprojecten in Nederland.
“Als je met vernieuwing en innovatie bezig bent, blijkt dat niet altijd alle wet- en regelgeving daarop is ingesteld. In goed overleg met overheid en juridische adviseurs zoals Dirkzwager kijk je wat daaraan veranderd kan worden. Hoe deel je bijvoorbeeld de energie die je met zonnepanelen opwekt met de buren? Hoe ga je over van aardgas op groen gas of biogas? Samen kijken we hoe de intentie overeind blijft zonder te vervallen in te veel regelgeving.”

1e klarinettist én juridisch medewerker IE/IT

Arno Stoffelsma kan wel een **kloon van zichzelf gebruiken**

Een jongen met meer dan één talent, zo typeerde voormalig directeur van Het Gelders Orkest George Wiegel hem. Klarinettist Arno Stoffelsma combineerde het conservatorium met een studie bedrijfseconomie en behaalde naast zijn orkestbaan zijn bachelor rechten. Momenteel is hij 1e klarinettist bij Het Gelders Orkest én juridisch medewerker op de sectie Intellectuele eigendom en IT-recht.

“Maandag zit ik hier, bij Dirkzwager, dinsdag-, woensdag- en donderdagochtend orkestrepetitie, dinsdag- en woensdagmiddag weer hier, donderdagavond concert, vrijdag overdag hier, ’s avonds concert, zaterdag en zondag concert...” Eh, als toehoorder raak je de draad kwijt. De week van Arno Stoffelsma lijkt meer dan zeven dagen te tellen. Hij doet veel en wat hij doet, doet hij ook nog eens opvallend goed. Een wonderkind? “Nee, maar ik leer wel makkelijk en ben van nature gedisciplineerd.”

Spelenderwijs

Van nature, niet aangeleerd of opgelegd. Want Arno leerde spelenderwijs musiceren. Vanaf zijn zevende jaar kreeg hij klarinetlessen van zijn moeder - beroepsklarinettist en docent - en die zette hem nooit onder druk. Dat maakte waarschijnlijk dat hij klarinet spelen leuk bleef vinden én het zo ver schopte.
Op zijn twaalfde werd hij aangenomen in de Jong Talentklas van het Amsterdams Conservatorium. Daar kreeg hij elke zaterdag les. Naast zijn huiswerk voor de middelbare school studeerde hij zo’n tweeënhalf uur per dag klarinet. Op het juiste moment kreeg hij een nieuwe uitdaging: “Op mijn zestiende kwam ik bij het Jeugdorkest Nederland en dat was heel goed voor mij. Op mijn middelbare school was weinig aandacht voor cultuur; bij het Jeugdorkest kwam ik in aanraking met leeftijdgenoten die net zo gepassioneerd waren als ik. En we gingen die zomer ook nog eens naar Japan.”

Na de middelbare school ging Arno naar het Conservatorium en begon daarnaast een studie bedrijfseconomie. “Vanuit het idee dat muziek een onzekere toekomst biedt. Ik wilde in een groot orkest terechtkomen, maar zoveel vacatures zijn daar niet. Je moet geluk hebben.” En dat had hij: al tijdens zijn studie kreeg hij zijn eerste baan bij een orkest. Dus stopte hij met bedrijfseconomie, maar zijn Master of Music behaalde hij cum laude in 2007.

Bezuinigingen

In september 2007 werd Arno aangenomen bij Het Gelders Orkest. Fulltime, maar dat weerhield hem er niet van om enkele jaren daarna een studie rechten te beginnen. “Het begon te kriebelen. Ik wilde graag nog een studie afmaken en rechten had altijd al mijn interesse.” Een reële beslissing, bleek later. In 2013 moest Het Gelders Orkest vanwege de cultuurbezuinigingen reorganiseren. Alle fulltime muzikanten kregen een contract voor 60%. “Via het orkest kwam ik in contact met Jaap Kronenberg, advocaat IE/IT. Nadat ik cum laude mijn bachelordiploma had behaald, wilde hij mij de mogelijkheid bieden om ervaring op te doen als juridisch assistent. Een 60% job met flexibele invulling, want mijn werk voor het orkest kent pieken en dalen. Wel weet ik al een jaar tevoren hoe mijn agenda eruit gaat zien. Ik heb mazzel dat Dirkzwager dit met mij aandurfde. Het kantoor draagt Het Gelders Orkest een warm hart toe en toont een grote betrokkenheid bij het culturele leven in de regio.”

Overtuigen

De klarinettist kon aan de slag bij de sectie IE/IT: “Een heel tastbaar en interessant rechtsgebied. Met onderwerpen als auteursrecht krijg je als muzikant ook te maken.” Hij ziet meer raakvlakken: “De passie voor het werk zie ik zowel bij het orkest als bij Dirkzwager. En in beide gevallen ben je met overtuigen bezig. Als advocaat wil je met je verhaal en bewijzen de rechter overtuigen. Als musicus overtuig je met muziek. Je speelt niet zomaar de noten van a tot z; je wilt er iets van jezelf inleggen. Dat doe je ook als advocaat.” Inmiddels is Arno 1e klarinettist bij Het Gelders Orkest en gepromoveerd van assistent tot juridisch medewerker bij Dirkzwager. Twee 60% banen, dat maakt 120%! Hij mag zichzelf wel klonen. “Afgelopen jaar was het zelfs 150%, want bij het orkest liep het op tot 90%. Dit jaar is het rustiger en begin ik aan mijn masterstudie rechten. Je weet nooit hoe de orkestwereld er over vijf jaar uitziet. Maar het liefst blijf ik doen wat ik nu doe: die twee passies naast elkaar voortzetten. Tenzij ik ooit nog een heel fantastische fulltime orkestbaan aangeboden krijg.”

Orkest, IE/IT, treinen tussen Amsterdam en Arnhem én studeren; hoe houdt hij het vol? “Goed plannen. Ik kook bijvoorbeeld graag, dus daar probeer ik wel een avond voor vrij te houden. En ik wil ook wel eens een avondje op de bank zitten.” Hij weet dus ook nog tijd in te plannen voor andere dingen! Inderdaad, Arno Stoffelsma is een man van vele talenten. ■

Anouk Bisseling: “We zijn als een soort **pioniers** in netwerkregistratie van energiebedrijven gestapt. **Bedrijven** zagen er aanvankelijk de **noodzaak** niet van in. Na onze eerste grote **registratie** in 2010 rolde de ene na de andere opdracht binnen.”

Anouk Bisseling en Walter Jansen

Afscheid van notaris Walter Jansen

“Tijd om Anouk in het zonnetje te zetten”

Walter Jansen en Anouk Bisseling vormen al jaren een twee-eenheid op het notariaat Vastgoed in Arnhem. Ondanks het verschil in leeftijd en ervaring waren ze vanaf hun eerste samenwerking echte sparringpartners. Ook hun interesses ontwikkelden zich parallel: van vastgoedprojecten voor energiebedrijven naar de registratie van netwerken. Sinds de zomer moet Anouk het zonder Walter stellen. Of ze dat rooit? “Ongetwijfeld. Anouk is beter in registraties dan ik!”

Walter en Anouk, vanaf het eerste moment was er een klik. Wat dat was? Anouk: “We waren aan elkaar gewaagd, zaten volledig op één lijn en vulden elkaar aan. Dat ging heel natuurlijk.” Anouk was kandidaat-notaris bij John Wijnmaalen en verving in 2010 een collega die voor Walter aan een Akzo-dossier werkte. “En daarna hebben we elkaar nooit meer losgelaten,” klinkt het in koor. Walter: “Het was ook vertrouwen. Iedere jurist wil iets wijzigen in een concept, bij Anouk was dat niet nodig. Haar brieven kon ik blind tekenen. Ze bleek heel slim, opperde dingen waar ik nog niet bij had stilgestaan.” Behalve het vak is er nog die andere gedeelde passie. “Heerlijk lang tafelen en lekker eten. Daar kan ze fantastisch over vertellen. En ja, dan moet je wel een prima mens zijn!” Nu gaat Walter vertrekken. Anouk neemt zijn praktijk over en heeft op haar beurt een kandidaat-notaris met wie zij het sparren gaat oppikken.

Geen akte-ezel

Notaris Walter Jansen is een man van het eerste uur. Hij begon in ’79 bij het Arnhems notariskantoor Bruins & Sasse dat na enkele fusies opging in kantoor Dirkzwager. Wie zo lang meedraait ziet ook veel veranderen, allereerst natuurlijk de techniek. Walter: “Ik moest op mijn fietsje naar het Kadaster en daar ter plekke erfdienstbaarheden in notariële akten overschrijven, want een kopieerapparaat was er niet. Nu kan iedereen online precies volgen wat je doet. Alles gaat ongelooflijk veel sneller en daarmee is ook de druk op de dienstverlener toegenomen. De klant is mondiger en verwacht per omgaande reacties. Je draait mee in de 24-uurs economie.” Dan waren er nog alle wijzigingen in het vak: “Zoals de invoering van het uren schrijven. Een gróót feest, maar niet heus. Wel een goede ontwikkeling is de hechtere samenwerking tussen notarissen en advocaten. Dirkzwager is een heel plezierig kantoor om te werken, vooral omdat zowel de advocatuur als het notariaat een volwaardige positie heeft. Want Walter wil geen akte-ezel zijn, iemand die alleen aktes voor de advocaten passeert. “Die samenwerking, dat was altijd al mijn grote wens toen ik zelf in het Dirkzwagerbestuur zat. Ik zeg vaak schertsend dat het bestuur toen de koers voor nu heeft uitgezet!” Walter Jansen zat tien jaar in het bestuur, met een pauze van twee jaar, waarin hij vooral in Den Haag te vinden was. Als voorzitter van de Koninklijke Notariële Broederschap (van ’97 tot ’99) was hij nauw betrokken bij de voorbereidingen van de nieuwe Notariswet (vrije marktwerking, vrije tarieven, vrije vestiging). Dat vergde het nodige overleg met de landelijke bestuurders. “Tijdens mijn afwezigheid werd kandidaat-notaris, Karen Verkerk - nu notaris - in het diepe gegooid, zij nam mijn werk grotendeels over. Anouk zat nog in de schoolbanken!”

Pioniers

Anouk Bisseling kwam in 2007 als kandidaat-notaris bij Dirkzwager in beeld. Eenmaal onder de hoede van Walter Jansen ontwikkelde Anouk haar voorliefde voor vastgoedzaken in de energiesector, waarna beiden zich schouder aan schouder specialiseerden in de registratie van netwerken. Want ook kabels en leidingen onder de grond zijn onroerend goed. Walter: “Vóór de crisis in het vastgoed waren grote transacties onze core business. We waren druk met de ontwikkeling van bijvoorbeeld de stationslocaties van de NS en met turnkey overeenkomsten voor ontwikkelaars en institutionele beleggers.

Walter Jansen: “Een goede ontwikkeling is de **hechtere samenwerking** tussen notarissen en advocaten. Dirkzwager is een heel **plezierig kantoor,** vooral omdat zowel de advocatuur als het notariaat een **volwaardige** positie heeft.”

Dat viel stil, maar het gat werd opgevuld met netwerkregistraties voor energiebedrijven.” Anouk: “We zijn daar als een soort pioniers ingestapt. Er werd nog heel weinig aan registraties gedaan; bedrijven zagen er aanvankelijk de noodzaak niet van in. Na onze eerste grote registratie in 2010 rolde de ene na de andere opdracht binnen.”
Het team kreeg al snel ook buiten de regio bekendheid, mede omdat Walter plaatsnam in de commissie die samen met het ministerie van Justitie de overgangsregeling in de wetgeving voorbereidde. Inmiddels, zo meent Walter, is Anouk hem op het gebied van netwerkregistratie voorbij gestreefd. “Jij weet er intussen veel meer van dan ik.” Anouk: “Het onderzoek ja, dat is sterk geautomatiseerd, dat gaat mij makkelijker af.” Walter: “Automatisering: nog zo’n verandering om gek van te worden!”

Hechte band

Afgelopen zomer werd Anouk beëdigd als toegevoegd notaris. Als notaris in loondienst heeft ze nu alle bevoegdheden van een notaris. Sinds Walters vertrek onderhoudt zij de contacten met energiebedrijven, het Kadaster en andere relaties zoals Het Geldersch Landschap. Relaties die haar al jaren kennen en met wie een hechte band is opgebouwd. Walter: “Ik heb me altijd prettig gevoeld bij grote organisaties zoals Nuon of Alliander. Bij Anouk merk ik dat ook.”
“De bedrijfsjuristen zijn bijna collega’s,” vervolgt Anouk. “Je werkt soms maandenlang intensief samen. Dat schept een band, ook persoonlijk.” Illustratief voor die betrokkenheid is de enorme belangstelling voor de receptie van Walter: zo’n zeshonderd mensen - collega’s en relaties uit het hele land - kwamen hem de hand schudden. “Prachtig als je op zo’n manier afscheid mag nemen en ook mooi dat Anouk daar in het zonnetje werd gezet.”

Jonge mensen

De notaris neemt niet alleen afscheid van Dirkzwager, hij stopt ook met al zijn nevenactiviteiten. Walter Jansen bekleedde heel wat bestuursfuncties bij verenigingen en stichtingen. Als succesvol notaris wilde hij langs die weg iets terugdoen voor de samenleving. Eén stichting houdt hij aan: “De Holland Stellenbosch Medical Foundation, die subsidieert de opleiding tot arts van jonge Afrikanen in eigen land. Verder heb ik één nieuwe bestuursfunctie aangenomen, bij de Stichting Kröller-Müller Fonds die de goedkeuring van kunstaankopen verzorgt.”
Voorlopig gaat hij lekker boeken lezen, af en toe golfen en vooral van de rust genieten. “Mijn vriendin Marcia zegt dat ik bijen moet gaan houden! In het najaar wil ik wel ergens aan de slag, als counselor of adviseur, zodat ik mijn ervaring kan benutten.”
Wat gaat hij van Dirkzwager missen? “De omgang met jonge mensen. In ons team heb ik me tussen al die jonge collega’s nooit oud gevoeld. Pas als ik op de wc kwam en in de spiegel keek, dacht ik: oh ja, ik ben al oud en kaal.’

Heeft hij tot slot nog adviezen voor Anouk? “Nee, die heeft ze helemaal niet nodig. Ze weet alles al.” En is Anouk van plan dingen te veranderen, nu ze zelf aan het roer staat? “Nee, Walter en ik zaten immers op één lijn. Ik ga vooral mijn maatje missen, dat merk ik nu al. Ik zal hem zeker af en toe bellen om te vragen of hij even over bepaalde zaken komt meedenken.” Walter: “Het zou me teleurstellen als je dat niet zou doen!” ■

Kenniscollectie Arnhem

Toegang tot ‘verborgen’ rijkdom

KENNIS COLLECTIE ARNHEM

Kennis delen heeft binnen Dirkzwager onverminderd hoge prioriteit. Dat blijkt weer uit het jongste initiatief van het kantoor: Kenniscollectie Arnhem. Een samenwerkingsverband om de aanwezige informatie van bibliotheken in Arnhem over en weer toegankelijker te maken voor elkaars leden en relaties. Begin september is de officiële start van dit initiatief.

Op diverse locaties in de stad Arnhem, verspreid over grotere en kleinere bibliotheken is bij instellingen en bedrijven een ongekende rijkdom aan collecties aanwezig. Allemaal kennis waarvan sommigen niet eens weten dat die daar te vinden is. Kennis waar veel meer mensen nuttig gebruik van zouden kunnen maken. “Dirkzwager heeft bij de opening van kantoor Bordelaise de bedrijfsbibliotheek openbaar gemaakt voor cliënten en relaties. Wij geloven in kennis delen, dus wilden we ook de grondstoffen van onze kennis toegankelijk maken voor anderen. Vervolgens bedachten we dat ook bij onze relaties heel veel specifieke kennis aanwezig is,” vertelt Mark Jansen, kennismanager van Dirkzwager. “Zo ontstond het idee om contact te leggen met andere bibliotheken, zodat leden van elkaars collecties kunnen profiteren.”
Het voorstel van de kennismanager viel direct in vruchtbare aarde bij drie partijen: Hogeschool van de kunsten ArtEZ, het Nederlands Openluchtmuseum en de Bibliotheek Arnhem.

Specialistische collecties

Al bezit ArtEZ zelf al een indrukwekkende collectie op het gebied van kunst, mode, muziek, theater, architectuur en dans, desondanks ziet Marie-Louise Moonen, hoofd mediatheek, zeker meerwaarde in de samenwerking. “Wij hebben veel, maar niet alles. Op gebied van pedagogiek of filosofie heeft Bibliotheek Arnhem bijvoorbeeld een veel uitgebreidere collectie. De collecties van de deelnemende partijen zijn heel specialistisch en vormen een aanvulling voor specifiek geïnteresseerden. Deze samenwerking bevordert ook de kennisuitwisseling, dus ik hoop dat hieruit weer nieuwe initiatieven voortvloeien.”

Bestaansrecht

Ook Herms Lunenborg, bibliothecaris van het Nederlands Openluchtmuseum, aarzelde geen moment. “Dit is een ideale manier om onze collectie onder de aandacht te brengen van een groter publiek. Veel mensen weten niet dat onze bibliotheek openbaar is, dus nu maken vooral onze eigen medewerkers er gebruik van.” Wat velen ook niet zullen vermoeden is dat dit museum een enorme collectie bezit (zie kader). Herms: “We richten ons op de geschiedenis van het alledaagse leven in Nederland in alle facetten, dus niet alleen op voorwerpen, maar ook op gebruiken en feesten, zoals Sinterklaas. We werken al wel incidenteel samen met ArtEZ. Studenten raadplegen bijvoorbeeld onze collectie Breien. Dergelijke relaties wil ik graag versterken, zodat onze bibliotheek zichtbaarder wordt voor de informatiezoekers buiten het museum en daardoor nog meer bestaansrecht krijgt.”

Doorverwijzen

Met de bibliotheek in Rozet heeft Dirkzwager al regelmatig contact. Lezingen voor relaties vinden vaak plaats in het auditorium van Rozet en juristen gaan hun kennis delen in cursussen van de Bibliotheek voor Ondernemers. Margriet van Leeuwen, manager Cultuur, Educatie en Lezen van de Bibliotheek, is enthousiast over de koppeling van collecties. “Dit is een verbetering voor onze klanten; we kunnen mensen nu doorverwijzen. De

“Je hebt als **bedrijf** niet alleen een **economisch,** maar ook een **maatschappelijk belang.** Langs deze weg kunnen we kennis **‘teruggeven’** aan de stad.”

Rozet, Bibliotheek Arnhem

juridische bibliotheek van Dirkzwager is een hele mooie aanvulling op onze eigen, kleinere juridische collectie. En dat geldt natuurlijk ook voor de collecties van de andere partners. Ik verwacht dat er regelmatig gebruik van zal worden gemaakt.”

Grasduinen

Kenniscollectie Arnhem verruimt de mogelijkheden inderdaad aanzienlijk. Zo kan een student van ArtEZ die een nieuw ontwerp heeft bedacht, bij Dirkzwager uitzoeken hoe het zit met Intellectueel Eigendom. Bibliotheek Arnhem kan een startende ondernemer voor meer juridische achtergrond doorsturen naar de bibliotheek van Dirkzwager of een amateurhistoricus verwijzen naar de collectie van het Openluchtmuseum. Een bouwkundige relatie van Dirkzwager kan op zijn beurt weer zoeken tussen de architectuurboeken van ArtEZ. Over en weer kan iedereen grasduinen in elkaars bibliotheek en daarmee stimuleert Kenniscollectie Arnhem de kennisontwikkeling van mensen en organisaties. Mark Jansen: “Je hebt als bedrijf niet alleen een economisch, maar ook een maatschappelijk belang in de stad. Langs deze weg kunnen we kennis ‘teruggeven’ aan de stad.”

Laagdrempelig

Maar is het niet zo dat je op internet alle informatie kunt vinden die je maar wenst? Marie-Louise Moonen: “Daar kun je wel zien dat bepaalde publicaties of boeken ergens zijn, maar je kunt ze niet inzien. Daarvoor moet je meestal lid zijn van de betreffende bibliotheek of databank.” Bij Kenniscollectie Arnhem kan inzien wel tijdens een fysiek bibliotheekbezoek. De aanpak is bewust laagdrempelig gehouden. Geen ingewikkelde koppeling van administraties, maar een eenvoudig ‘show your card’-principe. Leden kunnen dus zo bij de andere bibliotheken binnenlopen voor die bijzondere partituur, monografie of televisiebeelden. De bezoeker kan het gezochte item ter plekke raadplegen. Natuurlijk met inachtneming van de huisregels van de betreffende bibliotheek. Wie wil weten of en waar een bepaald item aanwezig is, kan dat nazoeken op de gezamenlijke website www.kenniscollectiearnhem.nl. Op de website staat ook informatie over openingstijden en andere praktische zaken.

Springplank

De samenwerking is tevens een springplank naar nieuwe gezamenlijke initiatieven. Margriet van Leeuwen denkt aan uitbreiding van lezingen en workshops. “Voor ondernemers organiseert Dirkzwager hier workshops ‘Zakendoen in…’, een reeks met steeds een ander land. In die lijn kunnen we meer doen. Komende oktober is er de Dag van de Arnhemse Geschiedenis, daar kan het Openluchtmuseum mogelijk aan bijdragen. De verknoping van collecties is een mooi startpunt voor al dat soort zaken.” Marie-Louise Moonen denkt ook aan meer structurele zaken. “Bijvoorbeeld een voorpost in het centrum van Arnhem. Een soort servicepoint, met een leestafel met onze tijdschriften en een kleine basiscollectie, zodat je daar zichtbaar bent. Want behalve Rozet zitten we allemaal in de periferie van de stad. Daarnaast zie ik wel kansen voor een auteursrechtelijk bureau op de school, met spreekuren voor studenten.” “Ja, op het gebied van auteurs- en portretrecht kunnen we elkaar zeker versterken,” valt Herms Lunenborg haar bij. “Wij hebben duizenden foto’s van externe fotografen. Hoe kun je dat exploitabel maken?” Op meerdere terreinen zal een kruisbestuiving volgen. Dat is wat Mark zo interessant vindt aan dit alles. “Je spreekt elkaar vaker, maakt gebruik van elkaars netwerken en kennis en zo ontstaan plannen die je anders niet tot stand zou brengen.”

In eerste instantie start het collectief met deze vier bibliotheken, de opzet is dat meer partijen zich aansluiten. Er ligt nog veel meer kennis ‘verborgen’ bij instellingen zoals de HAN, Het Gelders Archief of de grote bedrijven in de stad. Mark Jansen hoopt het netwerk gestaag uit te breiden: “Geïnteresseerden kunnen zich natuurlijk ook zelf aanmelden. En mogelijk dat we straks in Nijmegen of andere steden eenzelfde concept kunnen gaan uitwerken.” ■

ArtEZ

Nederlands Openluchtmuseum

Rozet, Bibliotheek Arnhem

Bibliotheek Dirkzwager

Alle informatie over het intiatief en de beschikbare collectie vindt u op www.kenniscollectiearnhem.nl

Rijkdom in getallen

Nederlands Openluchtmuseum
Ruim 30.000 boeken, 180.000 foto’s en 45.000 dia’s, naast heel veel tijdschriften en audiovisueel materiaal op alle denkbare dragers.

ArtEZ
Totaal bijna 50.000 items waaronder boeken, orkestmateriaal, bladmuziek, partituren, grammofoonplaten, dvd’s en nog veel meer. Verdeeld over vijf locaties in Arnhem.

Bibliotheek Dirkzwager
Vele duizenden boeken, tijdschriften en juridische naslagwerken naast een groeiend aantal online informatiebronnen.

Bibliotheek Arnhem
Ruim 410.000 boeken e-books, dvd’s, luisterboeken en bladmuziek naast 550 tijdschrift- en krantabonnementen. Een Gelderse beeldbank en speciale collecties op het gebied van Geschiedenis, Gelderland en oude drukken en handschriften. Verdeeld over drie vestigingen en twee bibliobussen.

Rick Waalders en Jorn de Vries (Sjoerd Perfors staat niet op de foto)

Flitsmeister in korte tijd begrip voor de automobilist

“We willen Europa in, liefst zo snel mogelijk”

In vijf jaar tijd is Flitsmeister een begrip geworden bij de Nederlandse automobilist. Met de participatie onlangs van Be-Mobile - juridisch begeleid door Dirkzwager - is de leverancier van verkeersinformatie klaar voor de volgende stap. “In 2020 zijn we dé mobiliteitsapp in Europa.”

De nog jonge ontstaansgeschiedenis (2010) van Flitsmeister leest als een spannend jongensboek. Rick Waalders en zijn collega Sjoerd Perfors reden dagelijks voor hun toenmalige werkgever Omnext de nodige kilometers. “We zaten elke dag minimaal twee uur in de auto,” vertelt Rick. “Dan vallen er wel eens bekeuringen op de mat. Je had al wel websites waarop je flitsers kon vinden en de radio vertelde er wel iets over, maar het was allemaal vrij beperkt. Je moest - mobiele - flitsers zelf in de gaten houden. Toen de eerste iPhones uitkwamen, dachten wij ons probleem op te kunnen lossen door een app te bouwen, die ons waarschuwde als een flitser in de buurt kwam. Puur voor onszelf, uit frustratie. We waren er in onze vrije tijd mee bezig en ineens wilden familie, vrienden en collega’s ook zo’n app. Daarom hebben we de app begin 2010 maar gelanceerd. Een buurjongen noemde ons al de Flitsmeisters. Over de naam hebben we dus niet lang hoeven nadenken.”

“Eigenlijk willen we alle **informatie** die zinvol is voor de automobilist realtime laten weten. Van **een flitser** tot loslopende kippen op de weg.”

Onverwacht succes

De app, aanvankelijk te koop voor € 2,39, werd onverwacht snel een succes. Allerlei websites besteedden aandacht aan Flitsmeister, waarna enkele tienduizenden mensen de app bestelden. “Bij ons tweejarig bestaan begin 2012 hebben we de app één dag gratis aangeboden,” vervolgt Rick. “Die dag hadden we meer downloads dan in het gehele jaar ervoor. Voor ons is de grootte van de groep gebruikers erg belangrijk. Hoe groter, hoe beter de informatie. Daarop besloten we dat de app voortaan gratis was. De vraag hoe we ons geld dan moesten verdienen, hebben we opzij gezet. We hadden nog een baan en we wilden Flitsmeister eerst laten groeien.”

“In de overtuiging dat we wel andere verdienmodellen konden vinden,” vult Jorn de Vries aan. Jorn is mede-eigenaar en het derde directielid van Flitsmeister. Hij is in maart 2012 begonnen de commerciële kant van de business uit te bouwen. Inmiddels heeft Flitsmeister meer dan 750.000 gebruikers en is de app een begrip in Nederland. “Begin 2013 zijn we gaan samenwerken met BNR Nieuwsradio. Dat gaf onze naamsbekendheid een enorme boost.”

Loslopende kippen

Ondertussen heeft Flitsmeister inderdaad nieuwe verdienmodellen ontwikkeld. Een ervan is location based advertising. Zoveel mogelijk autogerelateerd, zegt Jorn de Vries: “Zoals een actie voor BP. Als je in de buurt kwam van een BP-tankstation, meldde je telefoon dat je een gratis kop koffie kon komen halen. Verder is er voor € 6,- per jaar Flitsmeister Pro, als je geen reclame op je telefoon wilt hebben. En we verstrekken floating car data. We maken verkeersstromen inzichtelijk en bieden deze informatie aan. En natuurlijk

“We willen snel kunnen **blijven handelen**. Je moet **juridisch** iets neerzetten waarmee je jaren vooruit kunt. Want als je **ieder jaar** iets moet aanpassen, leidt dat te veel af.”

verkopen we flits- en file-informatie aan allerlei partijen.”
Rick: “We zijn met veel meer dingen bezig dan flitsers. We doen onder meer veel rond veiligheid door bijvoorbeeld hulpvoertuigen te signaleren, zoals ziekenauto’s.”
Jorn: “Met Rijkswaterstaat werken we aan een pilot. Als een van hun auto’s stilstaat, kunnen wij de locatie melden aan onze gebruikers. Eigenlijk willen we alle informatie die zinvol is voor de automobilist realtime laten weten. Van een flitser tot loslopende kippen op de weg.”

Europa

Bij Flitsmeister werken nu zeven mensen (“We hebben nog goede ontwikkelaars nodig”). De onderneming zit in een bescheiden kantoorpand in Veenendaal van oud-werkgever Omnext, dat geautomatiseerd de kwaliteit van software analyseert. Flitsmeisters ambities daarentegen zijn minder bescheiden: het bedrijf wil Europa in. En het liefst zo snel mogelijk. Daartoe is de multinational Be-Mobile eind 2014 geparticipeerd in het bedrijf, na een samenwerking van enkele maanden.
Rick: “Be-Mobile is actief in de markt van traffic management, het sturen van verkeer. Van matrixborden boven de weg tot het meten en analyseren van verkeer. En Be-Mobile adviseert overheden over mobiliteit.”
Jorn: “Ze zijn business-to-business georiënteerd en ze misten een schakel naar de automobilist. Die krijgen ze via ons. En wij kunnen Be-Mobile weer goed gebruiken bij onder meer de overheid voor dataverkoop en de ondersteuning in verkeersanalyses. Met hun kennis en kunde en internationale spreiding kunnen wij bovendien Europa in. Binnenkort brengen we om te beginnen Flitsmeister uit in België. We bestuderen nog welke landen daarna volgen.”

Recordtijd

De deal met Be-Mobile was voor de feestdagen van december 2014 beklonken. Maar de overeenkomst en alle voorwaarden moesten daarna nog juridisch worden getoetst aan onder meer de Nederlandse wetgeving. “Helaas wel,” lacht Jorn. “Hoewel de juridische inhoud best interessant en leerzaam is. We hadden van alles afgesproken, over onder meer de bevoegdheden van de directie, de rollen van de aandeelhouders en de percentages. Maar we kunnen niet bepalen hoe een en ander op papier moet staan en welke tekstuele formuleringen rechtsgeldig zijn. Dirkzwager heeft dat alles voor ons geregeld. Inclusief het advies wat wel en niet handig is.”
Na een maand was alles juridisch in kannen en kruiken. Jorn: “Dat vonden we best lang duren. Wij wilden immers door. Maar van kenners begrepen we dat het bijna om een recordtijd ging, aangezien je ook met feestdagen en vakanties te maken had.”
Rick: “Zo’n juridisch traject, met veel overleg en begrotingen, leidt enorm af van je dagelijkse werkzaamheden. Je kunt het er niet zomaar eventjes bij doen. Als dan alles eenmaal geregeld is, geeft dat rust en vertrouwen.”
“Waar je op moet letten? Op de consistentie van het geheel. Als je afspraken maakt voor een x-aantal jaren, moet je die termijnen doortrekken naar álle afspraken. En die afspraken moeten de onderneming zo weinig mogelijk beperken.”
Jorn: “Bijvoorbeeld dat je niet voor allerlei kleinere beslissingen toestemming moet vragen aan de aandeelhouders.”
Rick: “We willen snel kunnen blijven handelen. Verder moet je juridisch iets neerzetten waarmee je jaren vooruit kunt. Want als je ieder jaar iets moet aanpassen, leidt dat te veel af.”

Waar staat Flitsmeister over vijf jaar?

Jorn: “Dan is Flitsmeister dé mobiliteitsapp in Europa. En eventueel nog verder.”
Rick: “En het liefst eerder.” ■

Vennoten Gezondheidszorg

Dirkzwager gaat per 1 januari 2016 twee nieuwe vennoten verwelkomen: Luuk Arends en Koen Mous. Twee enthousiaste advocaten van de sectie Gezondheidszorg die ieder hun eigen specialisaties in gezondheidsrecht hebben. Luuk Arends onder meer op het gebied van privacyrecht en Koen Mous in medische aansprakelijkheid. Met deze toetreding kan de focus op zorg - een belangrijke branche voor diverse rechtsgebieden binnen Dirkzwager - nog verder worden uitgebouwd.

Nieuw cultuurseizoen

Het Gelders Orkest, Introdans, Toneelgroep Oostpool, Posttheater en Festival Music Meeting; deze cultuurgezelschappen die Dirkzwager ondersteunt, hebben hun voorstellingen voor 2015/2016 weer bekend gemaakt. Het nieuwe culturele seizoen belooft een divers en veelzijdig programmaaanbod. Van klassiekers (Mahler) tot modern theater (Fresh Young Gods) of een combinatie van beide (Something Old, Something New). Dirkzwager heeft vaste relaties ook dit jaar weer een uitnodiging gestuurd om een van deze voorstellingen te bezoeken. Met een ruime keuze van something old tot something new.

© Introdans Cats Withoos

Dirkzwager Agenda

6 oktober
Zakendoen met India
Locatie: Rozet, Arnhem
&
Seminar MES-contracten
Locatie: Dirkzwager, Arnhem
&
ACE bijeenkomst
Locatie: Dirkzwager, Nijmegen

8 oktober
100 Dagen WWZ
Locatie: Rozet, Arnhem
&
Lezing Bitcoins
Locatie: Dirkzwager, Arnhem

13 oktober
Zorg & Recht, Aansprakelijkheid bestuurders en toezichthouders in de zorg
Locatie: De Vereeniging, Nijmegen
&
Seminar Digitalisering
Locatie: Dirkzwager, Arnhem

6 november
Cultuursponsoravond Introdans ‘Something Old Something New’
Locatie: Stadstheater, Arnhem

10 november
Seminar Actualiteiten Privacyrecht
Locatie: Dirkzwager, Arnhem

13 november
Cultuursponsoravond Oostpool ‘Fresh Young Gods’
Locatie: Theater LUX Marienburg, Nijmegen

19 november
Zorg & Recht, Wet verplichte ggz en Wet zorg en dwang
Locatie: De Vereeniging, Nijmegen
&
Seminar Bedrijfsgeheimen
Locatie: Dirkzwager, Arnhem

Voor meer informatie over bovenstaande activiteiten kunt u contact opnemen met afdeling Marketing en Communicatie, tel 026-353 83 70 of kijk op www.dirkzwager.nl of download KennisBoek in de Appstore van Apple.

Van onze partner in Tallinn

Tiina Pukk van LEXTAL

Voor grensoverschrijdende zaken is Dirkzwager aangesloten bij TELFA, een Europees samenwerkingsverband van advocaten- en notarissenkantoren. Daarnaast is er aansluiting met het Amerikaanse netwerk USLAW. Gezamenlijke kennis delen zij via de site www.legalknowledgeportal.com. In deze rubriek komt één van de internationale partners aan het woord.

Tiina Pukk (32) heeft een intensieve week achter de rug. Als hoofd van de afdeling IT & IP (Intellectual Property & Information Technology), in Nederland Informatie Technologie & Intellectueel Eigendom) bij advocatenkantoor LEXTAL in Tallinn was ze verantwoordelijk voor de programmering van de internationale conferentie ITallinn 2015. Op 29 en 30 mei kwamen leden van TELFA en USLAW uit 27 landen bijeen in Tallinn om de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van IT-wetgeving te bespreken. Pukk is 'still buzzing' als we haar spreken. En dat terwijl een nieuw onderwerp alweer om haar aandacht vraagt: ze moet studeren voor de examens van haar studie Softwareontwikkeling. "Ik wilde graag meer weten over waar mijn cliënten zich mee bezig houden," zegt ze luchtig als haar wordt gevraagd waarom ze zich naast haar zware baan op een studie heeft gestort. "Als ze het nu hebben over softwaretesten of source coding, kan ik op een dieper niveau visualiseren wat het betekent."

E-stonia

Het is geen toeval dat de conferentie juist in Tallinn plaatsvond. Estland, of E-stonia, zoals het zichzelf half gekscherend noemt, loopt ver vooruit op andere Westerse landen op het gebied van digitale ontwikkelingen. Na de onafhankelijkheid in 1992 transformeerde de voormalige Sovjetstaat zich in snel tempo tot een uiterst kapitalistisch land, dat besloot om de eerste e-samenleving ter wereld te worden. Overheidsdiensten, onderwijs en gezondheidszorg verlopen veelal online, de overheidsuitgaven zijn transparant en iedereen beheert zijn eigen data. De zeer succesvolle internetbeldienst Skype werd gebouwd door Esten. Veel van de cliënten van LEXTAL zijn jonge start-ups, die hopen de volgende Skype of TransferWise te worden.
"Ik ben me gaan specialiseren in IP omdat ik al op de universiteit werd gefascineerd door copyright," aldus Pukk. "Ik wilde graag dat mijn toekomstige cliënten creatieve, leuke mensen zouden zijn. Ik voorzag dat die zich in de digitale sector bevinden."

3D printing

Eén van haar cliënten heeft bijvoorbeeld het eerste operating system voor 3D printers ontwikkeld. Als onderdeel van het programma van ITallinn werden de mogelijkheden gedemonstreerd. Vanuit het oogpunt van Intellectueel Eigendom zijn de ontwikkelingen rondom 3D printen erg interessant. "Er wordt geschat dat 3D printers nu al honderd miljoen dollar verlies opleveren in termen van intellectueel eigendomsrecht," zegt Pukk. "Mijn inschatting is dat de gehele inkomstenbron van de creatieve sector erdoor zal veranderen. In plaats van op producten komt het zwaartepunt veel meer te liggen op het verkopen van licenties. Dat betekent dat de licentie-industrie de komende jaren ingrijpend zal veranderen."

Cybersecurity en TELFA

Estland heeft ook al volop ervaring met de schaduwzijde van de digitale revolutie. In 2007 kreeg het land te maken met grootscheepse DDoS-aanvallen op banken, kranten en ministeries. De meeste onderzoekers geloven dat de aanvallen afkomstig waren van Russische hackers. Sinds de onafhankelijkheid laat het enorme buurland graag van tijd tot tijd zijn tanden zien. Het heeft ervoor gezorgd dat Estland ook voorop loopt in cyber-security. Het NAVO 'Cyber Defence Centre of Excellence' is gevestigd in Tallinn. Op de TELFA-conferentie stonden onder andere panels over digitale dataprotectie en cybersecurity. Net zoals Estland de hulp van de NAVO-partners nodig heeft voor zijn digitale verdediging, zo heeft LEXTAL de hulp van de TELFA-partners nodig om de ambitieuze plannen van de Estse start-ups te helpen realiseren. "Mijn cliënten vragen advies over het verplaatsen van hun zaken naar Berlijn of Silicon Valley," zegt Pukk. "Ik kan ze daar niet bij helpen, maar ik kan ze wel in contact brengen met betrouwbare partneradvocatenkantoren in het buitenland. Dat werkt geruststellend."

> "Net als Estland **voelen** wij altijd de **druk** om te **blijven presteren**"

Nieuwe ontwikkelingen

LEXTAL bestaat sinds 2003, toen vier voormalige collega's besloten om hun eigen kantoor te starten. Ze begonnen met ongeveer tien mensen. Inmiddels zijn het er meer dan twintig. Pukk, die al tijdens haar master werd gevraagd om te solliciteren en er inmiddels 8,5 jaar werkt, roemt de sfeer binnen de organisatie. "Net als Estland als geheel voelen we altijd de druk om te blijven presteren. We kunnen het ons niet veroorloven om achter te lopen. We moeten minstens zo goed op de hoogte zijn van nieuwe ontwikkelingen als onze cliënten. We werken hard en maken lange dagen, maar het is het waard. Dat blijkt misschien wel uit het feit dat onze cliënten tijdens de TELFA-conferentie bijna allemaal met plezier kwamen opdraven om op vrijdagavond vrijwillig een cocktail te drinken met hun advocaten." ■

Meer informatie over de bij TELFA aangesloten kantoren vindt u op **www.telfa.be**

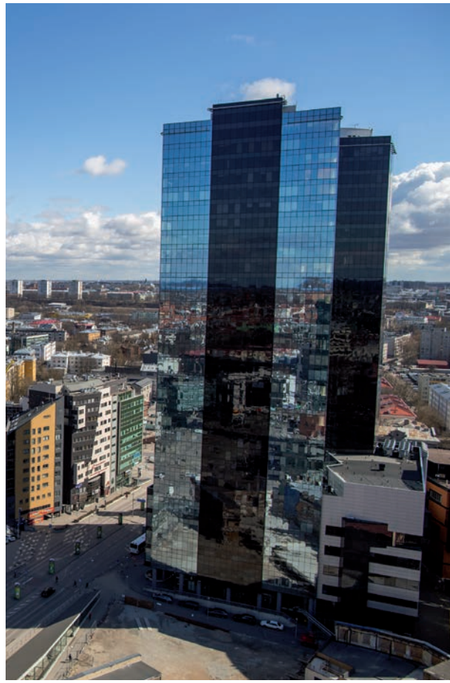

Meer informatie: http://lextal.ee/en/

Posttheater Arnhem

Cabaretpodium als **culturele onderneming**

Het Posttheater in Arnhem is al 24 jaar een van de meest toonaangevende cabaretpodia van Nederland. Met ruim 130 voorstellingen en 35.000 bezoekers per jaar, mag dit bijzondere theater zich met recht hét cabaretpodium van het oosten noemen.

“Wat de Kleine Komedie voor het westen is, is het Posttheater voor het oosten,” zegt Roel Coppelmans, directeur/oprichter van het Posttheater. “Minstens tachtig procent van onze voorstellingen is cabaret. We hebben de grote namen op ons podium staan, maar investeren evenveel in beginnende artiesten voor een breed en educatief aanbod.” Coppelmans is na 24 jaar Posttheater een bekend cabaretspecialist die zitting heeft in diverse jury’s als het Leids Cabaret Festival. “In mijn tijd bij het Posttheater heb ik cabaret zien veranderen van politiek geëngageerd en de harde humor van standuppers naar het totaalcabaret van nu met fysieke, muzikale en beeldende elementen.” Niet alleen de directeur, maar het complete zeskoppige team van het Posttheater is bezeten van het vak. “We zijn een stichting, maar runnen het theater als een culturele onderneming en dat kan alleen als je een enorme binding hebt met je product.”

Vermarkten

Nu subsidies spaarzaam zijn en het rijk alleen voorwaardenscheppend optreedt, moeten culturele instellingen volgens Coppelmans als een onderneming omgaan met het geld dat ze tot hun beschikking hebben. “Het vermarkten van je product doe je voor eigen risico. Het Posttheater is dat gewend, we draaiden de eerste tien jaar zelfs zonder subsidie. Het bescheiden bedrag dat we nu krijgen, weten we breed uit te smeren. We gaan efficiënt met onze tijd om, hebben slimme logistieke processen, zijn een van de eersten die de verkoop via internet regelden en verspreiden ook onze brochure digitaal. Zo behalen we maximale output met minimale input.”

Intieme sfeer

Het Posttheater ziet het promoten van nieuwe talenten als een van de belangrijkste taken. “Dat risico kun je nemen door het kostenplaatje laag te houden. Ook de grote namen blijven hier graag komen, ze waarderen ons publiek en de technische ondersteuning en weten dat ze feedback van onze organisatie krijgen. Bovendien zorgen we voor een intieme sfeer zodat de artiest ontspannen het podium op kan. Veel bekende cabaretiers hebben in het Posttheater hun try out met het idee ‘als het hier lukt, lukt het overal’. ■

Partner van het Posttheater

Het sfeervolle Posttheater heeft de zakelijke klant veel te bieden. De inspirerende ruimtes in het theater zijn beschikbaar voor verhuur voor recepties, presentaties of vergaderingen. Het theater heeft alle faciliteiten in huis, levert maatwerk en kan eventueel bemiddelen bij artiesten. Grote en kleinere bedrijven kunnen ook een partnership aangaan met het Posttheater. Zij kunnen altijd voor een zaal terecht en krijgen gegarandeerd twee tot vier kaartjes per cabaretvoorstelling waarmee zij hun relaties kunnen verrassen. ‘Goede buur’ Dirkzwager is al drie jaar partner van het Posttheater; advocaat Bart van Meer heeft zitting in het bestuur. Coppelmans: “Dirkzwager huurt geregeld zalen. Onlangs organiseerden ze een cursus waarvoor zich onverwacht zoveel mensen aanmeldden, dat ze moesten uitwijken naar onze grote zaal. We delen ook de parkeerplaatsen: bij drukte kunnen bezoekers van het Posttheater gratis hun auto kwijt bij Dirkzwager en andersom. Zo kunnen we flexibel invulling geven aan een partnership. Daar wordt iedereen vrolijk van.”
www.posttheater.nl

Wij pleiten voor handelen met voorkennis.

Download de Dirkzwager KennisBoek App.

In sommige gevallen hoeft u niet meteen het advocaten- of notarissenkantoor te bellen. De KennisBoek App is hét antwoord op al uw juridische vragen. Met de mogelijkheid om deze af te stemmen op uw persoonlijke informatiewens. Daarnaast biedt KennisBoek ruimte voor interactie. Zo kunt u reageren op artikelen, deelnemen aan groepsdiscussies en content eenvoudig delen via social media. En dat allemaal in een fraaie App, waar u snel en makkelijk doorheen bladert. Interesse in de App? Kijk snel op **www.kennisboek.nl**

Maak kennis met Dirkzwager
advocaten & notarissen